

Завдання для самостійної роботи з РМФ для групи ПА-20-1з

2022/11/30

Зміст

1	Канонічний вид лінійного рівняння в частинних похідних другого порядку з двома незалежними змінними	3
2	Задачі <i>Діріхле</i> для рівняння <i>Лапласа</i>	4
3	Крайова задача для рівняння теплопроводності	6
4	Крайова задача для рівняння коливань струни	8

	Варіант
Квятковська Катерина Михайлівна	1
Кондик Єлизавета Олександрівна	2
Мовсісян Лаура Ростомівна	3
Моїсеєнков Данило Валерійович	4
Розенко Єгор Дмитрович	5

1 Канонічний вид лінійного рівняння в частинних похідних другого порядку з двома незалежними змінними

Для однорідного лінійного рівняння з частинними похідними другого порядку

$$a_{1,1} \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 2a_{1,2} \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + a_{2,2} \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + a_1 \frac{\partial u}{\partial x} + a_2 \frac{\partial u}{\partial y} + a_* u = 0,$$

де коефіцієнти $a_{1,1}$, $a_{1,2}$, $a_{2,2}$, a_1 , a_2 та a_* суть відомі функції декартових ортогональних координат x, y на площині, знайти області, в яких рівняння зберігає тип, та привести рівняння до канонічного виду в кожній такій області.

$$1. \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} - 4 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + x \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 5 \frac{\partial u}{\partial x} + 3 \frac{\partial u}{\partial y} + 2u = 0$$

$$2. x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 6x \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + 2 \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 2 \frac{\partial u}{\partial x} + 5 \frac{\partial u}{\partial y} + 3u = 0$$

$$3. \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 6 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + x \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} - 7 \frac{\partial u}{\partial x} + 3 \frac{\partial u}{\partial y} + 3u = 0$$

$$4. x \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + y \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 2 \frac{\partial u}{\partial x} + 5 \frac{\partial u}{\partial y} - 3 \frac{\partial u}{\partial y} + 6u = 0$$

$$5. x \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 6 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 8 \frac{\partial u}{\partial x} - 3 \frac{\partial u}{\partial y} - 4u = 0$$

$$6. \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 2 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} - x \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 8 \frac{\partial u}{\partial x} - 3 \frac{\partial u}{\partial y} - 2u = 0$$

$$7. x^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} - 8xy \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + y^2 \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 6 \frac{\partial u}{\partial x} - 8 \frac{\partial u}{\partial y} + 2u = 0$$

$$8. \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + y \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} - xy^2 \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} - 3 \frac{\partial u}{\partial x} + 4 \frac{\partial u}{\partial y} - 5u = 0$$

$$9. \operatorname{sign} y \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} + 2 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + \operatorname{sign} x \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} + 3 \frac{\partial u}{\partial x} - 5 \frac{\partial u}{\partial y} + 7u = 0$$

$$10. y \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial x} - 2y \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + y^2 \frac{\partial^2 u}{\partial y \partial y} - 7 \frac{\partial u}{\partial x} + 3 \frac{\partial u}{\partial y} + 3u = 0$$

2 Задачі Діріхле для рівняння Лапласа

1. Розв'язати внутрішню задачу Діріхле для рівняння Лапласа

$$\begin{cases} \Delta u(x, y) = 0, & (x, y) \in \mathcal{D} = \{(x, y) \mid (x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 < c^2\}, \\ u(x, y) = g_{0,k}(x, y), & (x, y) \in \mathcal{C} = \{(x, y) \mid (x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = c^2\}. \end{cases}$$

Розв'язки подати в полярній та декартовій системах координат. Обґрунтувати розв'язки, для чого показати, що вони задовільняють: 1) рівнянню Лапласа в декартовій та полярній системах координат; 2) умови на колі \mathcal{C} в декартовій системі координат.

2. Розв'язати зовнішню задачу Діріхле для рівняння Лапласа

$$\begin{cases} \Delta u(x, y) = 0, & (x, y) \in \mathcal{D} = \{(x, y) \mid (x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 > c^2\}, \\ u(x, y) = g_{0,k}(x, y), & (x, y) \in \mathcal{C} = \{(x, y) \mid (x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = c^2\}, \end{cases}$$

Розв'язки подати в полярній та декартовій системах координат. Обґрунтувати розв'язки, для чого показати, що вони задовільняють: 1) рівнянню Лапласа в полярній системі координат; 2) умови на колі \mathcal{C} в декартовій системі координат.

Умови на колі \mathcal{C} наведені в табл. 2.1.

Табл. 2.1. Варіанти умов

№	$g_{0,1}(x, y)$	$g_{0,2}(x, y)$	$g_{0,3}(x, y)$	$g_{0,4}(x, y)$	\mathcal{C}
01	x^2	$x^3 + y^3 + x^2y + xy^2$	x^4	x^5	$x^2 + y^2 + x + 3y - \frac{3}{2} = 0$
02	y^2	$x^3 + y^3 + x^2y + xy^2$	y^4	y^5	$x^2 + y^2 + x + 5y - \frac{5}{2} = 0$
03	xy	$x^3 + y^3 + x^2y + xy^2$	x^3y	x^4y	$x^2 + y^2 + 3x - 2y - \frac{3}{4} = 0$
04	$x^2 + x$	$x^3 + y^3 + x^2y$	xy^3	xy^4	$x^2 + y^2 - 3x - 3y + \frac{1}{2} = 0$
05	$y^2 + x$	$x^3 + y^3 + xy^2$	x^2y^2	x^3y^2	$x^2 + y^2 + 3x + 4y + \frac{9}{4} = 0$
06	$xy + x$	$x^3 + x^2y + xy^2$	x^4	x^2y^3	$x^2 + y^2 - 4x + y + \frac{1}{4} = 0$
07	$x^2 + y$	$y^3 + x^2y + xy^2$	y^4	x^5	$x^2 + y^2 + 5x - 3y + \frac{9}{2} = 0$
08	$y^2 + y$	$x^3 + y^3 + x^2y$	x^3y	y^5	$x^2 + y^2 - x - 2y - 1 = 0$
09	$xy + y$	$x^3 + y^3 + xy^2$	xy^3	x^4y	$x^2 + y^2 + x + 6y + 7 = 0$
10	$x^2 + xy$	$x^3 + x^2y + xy^2$	x^2y^2	xy^4	$x^2 + y^2 - 2x + 3y + 1 = 0$

3 Крайова задача для рівняння теплопроводності

Розв'язати крайову задачу для рівняння теплопроводності

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\partial u(t, x)}{\partial t} = a^2 \frac{\partial^2 u(t, x)}{\partial x^2} + f(t, x), \quad 0 < x < \ell, \quad 0 < t \leq T, \\ u(0, x) = u_0(x), \quad 0 \leq x \leq \ell, \\ \left. \begin{array}{l} u(t, 0) = \psi_1(t) \\ u(t, \ell) = \psi_2(t) \end{array} \right\}, \quad 0 \leq t \leq T, \end{array} \right.$$

де $f(t, x) \equiv 0$, а початкова умова є такою (побудувати графік!)

$$u_0(x) = \left\{ \begin{array}{ll} 0, & x \in [0, x_1], \\ h_1 \frac{x - x_1}{x_2 - x_1}, & x \in [x_1, x_2], \\ h_1 + (h_2 - h_1) \frac{x - x_2}{x_3 - x_2}, & x \in [x_2, x_3], \\ h_2 \frac{x_4 - x}{x_4 - x_3}, & x \in [x_3, x_4], \\ 0, & x \in [x_4, \ell], \end{array} \right.$$

а функції $\psi_1(t)$, $\psi_2(t)$ та значення параметрів a , ℓ , x_{1-4} , $h_{1,2}$ наведені в табл. 3.1.

Довести, що розкладання початкової умови $u_0(x)$ в тригонометричний ряд Фур'є є правильним, побудувавши на графіку початкової умови скінчений ряд Фур'є цієї умови.

Табл. 3.1. Варіанти умов

№	a	ℓ	x_1	x_2	x_3	x_4	h_1	h_2	$\psi_1(t)$	$\psi_2(t)$	T
1	2	5	2	3	4	5	+1	-1	0	0	8
2	4	7	2	3	5	6	+3	+1	0	0	9
3	1	5	2	3	4	5	-1	+1	0	0	7
4	3	6	1	3	4	6	-2	-1	0	0	8
5	2	5	1	2	3	5	+2	0	0	0	6
6	3	7	2	3	4	6	-2	-2	0	0	8
7	1	5	1	2	3	4	+3	+1	0	0	5
8	2	6	0	1	2	3	0	+2	0	0	7
9	4	6	1	2	3	4	+2	+3	0	0	9
10	2	5	1	2	3	5	+2	0	0	0	6

4 Крайова задача для рівняння коливань струни

Розв'язати крайову задачу для рівняння коливань струни

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\partial^2 u(t, x)}{\partial t^2} = a^2 \frac{\partial^2 u(t, x)}{\partial x^2} + f(t, x), \quad 0 < x < \ell, \quad 0 < t \leq T, \\ u(0, x) = u_0(x) \\ \frac{\partial u(0, x)}{\partial t} = u_1(x) \end{array} \right\}, \quad 0 < x < \ell, \quad (4.1)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} u(t, 0) = \psi_1(t) \\ u(t, \ell) = \psi_2(t) \end{array} \right\}, \quad 0 \leq t \leq T.$$

де $f(t, x) \equiv 0$, $u_1(x) \equiv 0$, а функції $u_0(x)$, $\psi_1(t)$, $\psi_2(t)$ та значення параметрів a , ℓ , x_{1-4} , $h_{1,2}$ суть такі ж самі, як в крайовій задачі для рівняння теплопроводності.